

**Основна школа „Десанка
Максимовић“**

Горњи Милановац

Програм наставе и учења из историје за седми разред

2022-2026. година

Наставници:
Весна
Ацовић

Напомена: Све евентуалне корекције плана наставе историје биће праћене и евидентиране кроз месечне планове и дневне припреме или на неки други одговарајући начин у складу са природом корекције.

(Израђен је на основу програма наставе и учења за 7. разред ОШ, у Просветном гласнику број 15, од 30. августа 2018. године)

ЗОСОВ

Циљеви основног образовања и васпитања

Члан 21.

Основни циљеви основног образовања и васпитања јесу:

- 1) обезбеђивање добробити и подршка целовитом развоју ученика;
- 2) обезбеђивање подстицајног и безбедног окружења за целовити развој ученика, развијање ненасилног понашања и успостављање нулте толеранције према насиљу;
- 3) свеобухватна укљученост ученика у систем образовања и васпитања;
- 4) развијање и практиковање здравих животних стилова, свести о важности сопственог здравља и безбедности, потребе неговања и развоја физичких способности;
- 5) развијање свести о значају одрживог развоја, заштите и очувања природе и животне средине и еколошке етике, заштите и добробити животиња;
- 6) континуирано унапређивање квалитета процеса и исхода образовања и васпитања заснованог на провереним научним сазнањима и образовној пракси;
- 7) развијање компетенција за сналажење и активно учешће у савременом друштву које се мења;
- 8) пун интелектуални, емоционални, социјални, морални и физички развој сваког ученика, у складу са његовим узрастом, развојним потребама и интересовањима;
- 9) развијање кључних компетенција за целоживотно учење и међупредметних компетенција у складу са развојем савремене науке и технологије;
- 10) развој свести о себи, стваралачких способности, критичког мишљења, мотивације за учење, способности за тимски рад, способности самовредновања, самоиницијативе и изражавања свог мишљења;
- 11) оспособљавање за доношење ваљаних одлука о избору даљег образовања и занимања, сопственог развоја и будућег живота;
- 12) развијање осећања солидарности, разумевања и конструктивне сарадње са другима и неговање другарства и пријатељства;
- 13) развијање позитивних људских вредности;
- 14) развијање компетенција за разумевање и поштовање права детета, људских права, грађанских слобода и способности за живот у демократски уређеном и праведном друштву;
- 15) развој и поштовање расне, националне, културне, језичке, верске, родне, полне и узрасне равноправности, толеранције и уважавање различитости;
- 16) развијање личног и националног идентитета, развијање свести и осећања припадности Републици Србији, поштовање и неговање српског језика и матерњег језика, традиције и културе српског народа и националних мањина, развијање интеркултуралности, поштовање и очување националне и светске културне баштине;
- 17) повећање ефикасности употребе свих ресурса образовања и васпитања, завршавање образовања и васпитања у предвиђеном року са минималним продужетком трајања и смањеним напуштањем школовања;
- 18) повећање ефикасности образовања и васпитања и унапређивање образовног нивоа становништва Републике Србије као државе засноване на знању.

Предметни циљеви

Циљ учења *историје* је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне основна историјска знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Предметни исходи	Стандарди	Опште међупредметне компетенције	Назив теме / садржај	Кључни појмови садржаја	Начини и поступци остваривања програма (Дидактичко-методичко упутство)	Начин провере остварености исхода
<ul style="list-style-type: none"> - именује периоде прошлости и историјске периоде и наводи граничне догађаје - повезује историјске изворе са установама у којима се чувају - именује нови век и наводи граничне догађаје - користи основне историјске појмове - пореди историјске периоде - разврстава историјске изворе према њиховој основној подели и према историјском периоду 	<p>ИС.1.1.1. именује и разликује основне временске одреднице</p> <p>ИС.1.1.2. именује историјске периоде и зна редослед историјских периода</p> <p>ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости</p> <p>ИС.1.1.5. уме да одреди ком историјском периоду припадају важне године из прошлости</p> <p>ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације</p>	- Компетенција за учење	<p>1. тема Основи проучавања прошлости (2o+1y=3)</p> <p>Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустиријске револуције до завршетка Првог светског рата.</p> <p>Историјски извори за изучавање периода од Индустиријске револуције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио и визуелни).</p>	Историјски извори, историјски периоди, архив, музеј, Нови век	<p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: уџбеника, илустрација, шема, графика</p> <p>Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима новог века, историјском архиву, евентуално виртуелна посета музеју, локалитету из новог века...</p> <p>Проналажење примера за период Новог века од стране ученика</p> <p>Коришћење БИГЗ-овог е-уџбеника: тестови, видео записи са питањима и др.</p>	<p><i>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговарајућих ученика</i></p> <p><i>Посматрањем наставника</i></p> <p><i>Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединачних часова</i></p> <p><i>Домаћи задатак</i></p>

- Користи основне историјске појмове
- Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту (Наполеон, Карађорђе, Милош Обреновић)
- Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени)
- Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима
- Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку
- Препознаје основне карактеристике различитих идеологија
- Поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у групи
- Уважава саговорника реагујући на оно што говори, а не на његову личност
- Изражава своје ставове на аргументован начин
- Препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност)
- Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединача и група насталих у новом веку
- Анализирајући дате примере уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окружењу
- Пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба
- Изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера
- Уочава пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора
- Анализира и процењује ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја
- Упоређује, анализира и уочава разлике између свог и ставова других
- Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом свету
- Употреби податке из табеле у једноставном истраживању
- Презентује самостално или у групи резултате једноставног истраживања, заснованог на коришћењу одабраних

ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације
ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје
ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје
ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје
ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости
ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч
ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике
ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда
ИС.2.2.1. уме да закључи о ком догађају, феномену и личности је реч на основу садржаја карактеристичних писаних историјских извора
ИС.2.2.2. уме да закључи о којем историјском феномену је реч на основу карактеристичних сликовних историјских извора
ИС 3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије
ИС.3.1.5. разуме како су повезане појаве из прошлости и садашњости

Компетенција за учење; Естетичка компетенција; Комуникација

**2. тема
Европа, свет и спрски народ на почетку индустријског доба (од средине XVIII до средине XIX века)**

$$(11o+6y+2p+2,5c=21,5)$$

Индустријска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе).

Политичке револуције (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма). Наполеоново доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине, Бечки конгрес).

Свакодневни живот и култура (промене у начину живота). Источно питање и балкански народи (политика великих сила, борба балканских народа за ослобођење).

Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу. Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај).

Развој модерне српске државе (автономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа).

Црна Гора у доба владичанства (основна обележја државног и друштвеног уређења).

Истакнуте личности: Џејмс Ват, Волтер, Катарина II, Марија Терезија, Робеспјер, Наполеон Бонапарт, војвод Карађорђе, кнез Милош, кнегиња Јубица, Доситеј Обрадовић, Вук Караџић, прота Матеја

Користити методе/технике и облике рада, које активирају ученике и у којима су самосталнији у раду: анализа слика, историјске карте, историјских извора, различитих графичких организатора, ППТ, видео материјали, пројектна настава; израда шема и др. Корелација са сродним предметима: српским језиком (Почетак буне на дахије, Бој на Мишару) географија (Европе и Србије), веронаука (покатоличавање, унијаћење, исламизација), ликовно (мотиви Наполеона, подизање устанака и др.), музичко (Ероика), грађанско (људска права, национално ослобођење) кроз интегративну наставу и тематско повезивање. Стално коришћење историјске карте. Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура (Наполеон, Источно питање), илustrација (Прва индустријска рев.), ППТ, квиз на кахуу и др. Посета локалном музеју и културно-историјским споменицима, историјском архиву, евентуално виртуелна посета. Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернет страница (Српска историјска читанка), енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања. Коришћење е-уџбеника, једнодимензијне платформе и др. Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације. Обележавање Првог и Другог

Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика

**Посматрање наставника
Процењивање рада у пару и у групи**

**Самоевалуација и евалуација на крају месеца и током појединачних часова
Дебата**

**Учествовање у неговању сећања
Мини истраживачки задаци (пројктни задаци)**

**Домаћи задатак
Писана провера
Есеј, прича**

<ul style="list-style-type: none"> - Доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима: Балкански ратови, Први светски рат - Користи основне историјске појмове - Сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту: Петар I и Александар Карађорђевић, Николај II Романов, Вилхелм II, Вудро Вилсон - Наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединача и група насталих у новом веку: интереси великих сила и савеза; Балкански ратови - Уочава везу између развоја српске држavnosti током новог века и савремене српске државе - Анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву: односи између великих сила, позиција Србије - Пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности - Препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва: споменичко наслеђе Балканских ратова, 11. новембар - Приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку: Балкански ратови и Први светски рат, Србија, Краљевина СХС - Уочава утицај историјских догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву - Повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом: прелазак Срба преко Албаније и др. - Уочава улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости: "Тамо далеко", Време смрти, Дан шести и др. - Раздваја битно од небитног у историјској нарацији - Презентује самостално, или у групи, резултате једноставног истраживања 	<p>ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС 1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС 1.1.10. уме да наведе узроке и последице најважнијих појава из прошлости ИС.1.2.1. препознаје на основу карактеристичних историјских извора (текстуалних, сликовних, материјалних) о којој историјској појави, догађају и личности је реч ИС.1.2.3. препознаје једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми слике ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС 2.1.2. препознаје да постоји повезаност националне, регионалне и светске историје ИС 2.1.4. препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен) ИС 3.1.6. уме да закључи зашто је дошло до одређених историјских догађаја и које су последице важних историјских дешавања</p>	<p>Компетенција за учење: Дигитална компетенција; Комуникација; Одговорно учење у демократском друштву; Ичка омнитењија:</p>	<p>4. тема Европа, свет и српски народ на почетку XX века $(110+5,5y+1п+3c=20,5)$</p> <p>Међународни односи и кризе (формирање савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови). Култура, наука и свакодневни живот (Светска изложба у Паризу, примена научних достижнућа, положај жена). Краљевина Србија и њено окружење (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учење Србије и Црне Горе у балканским ратовима).</p> <p>Велики рат (узроци и повод, савезништво и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању).</p> <p>Истакнути личности: Алберт Ајнштајн, Јој и Марија Кири, Сигмунд Фројд, Михајло Пупин, Никола Тесла, Хенри Форд, Вилхелм II, Николај II Романов, Вудро Вилсон, краљ Петар и престолонаследник Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Флора Сендс, Радомир Путник, Степа Степановић, Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вукотић, Драгутин Димитријевић Апис.</p>	<p>Припремање наставника за часове, водећи рачуна о особеностима одељења Користити разноврсне технике/методе и облике рада</p> <p>Корелација са сродним предметима: географија (Европа, Србија), ликовно (слике Првог светског рата) и музичко васпитање (Марш на Дрину, Тамо далеко), верска настава, грађанско васпитање (Људска права, право на слободу), српски језик (Плава гробница) кроз интегративну наставу и тематско повезивање</p> <p>Коришћење уџбеничких текстова, историјских извора и њихова анализа</p> <p>Стално коришћење историјске карте</p> <p>Комбиновање различитих врста дидактичког материјала: карикатура, илustrација, филмова (Крунисање Петра I, Први светски рат), ППТ, схеме</p> <p>Упућивање ученика на коришћење уџбеника, додатне литературе, интернета, енциклопедија, ради израде паноа, кратких записа, кратких излагања</p> <p>Коришћење е-уџбеника, едмодо платформе и др.</p> <p>Постављање ученика у различите ситуације евалуације и самоевалуације</p> <p>Коришћење ресурса локалне историје</p> <p>Обележавање побеле</p>	<p>Формативно, свакодневно оцењивање усмених одговора ученика Процењивање рада у пару и групи Самоевалуација на крају месеца и током поједињих часова Домаћи задатак Писана провера Карта Индивидуални рад: пано, ППТ - мини истраживање (пројектни задаци): <i>Моја породица у Првом светском рату; личности догађаји</i> Учествовање у неговању сећања Посматрање наставника Сумативно оцењивање</p>
---	---	---	--	--	---

<ul style="list-style-type: none"> - визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; - користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући историјски период, догађај и век ; - лоцира на историјској карти најважније појмове Новог века - у излагању историјске нарације користи основне научне појмове; 	<p>ИС.1.1.4. уме да одреди ком веку припадају важне године из прошлости ИС.1.1.6. препознаје значење основних појмова из историје цивилизације ИС.1.1.7. именује најважније појаве из националне историје ИС.1.1.8. именује најважније појаве из опште историје ИС.1.1.9. зна на ком простору су се одиграле најважније појаве и догађаји из националне и опште историје ИС.1.2.4. уме да прочита једноставне и карактеристичне историјске информације дате у форми историјске карте у којој је наведена легенда ИС.2.1.1. уме да повеже личност и историјски феномен са одговарајућом временском одредницом и историјским периодом ИС.3.1.1. уме да примени знање из историјске хронологије (уме прецизно да одреди којој деценији и веку, историјском периоду припада одређена година, личност и историјски феномен)</p>	<p>Рад са подацима и информацијама, Комуникација</p>	<p>Систематизација Историјска карта, личности, догађаји... (3 с)</p>	<p>Сви наведени</p>	<p>Коришћење разноврсних техника сумирања градива: ленте времена, мапе ума, табеле Проверавање знања историјско-географских појмова, кроз испитивање на карти Коришћење е-уџбеника и едмодо платформе, каху квиза</p>	<p>Иницијално тестирање Карта - провера градива из целокупне историје 7. разреда-извлачење цедуљица са 5 појмова, које треба да покажу за 45 секунди Прегледање свески Израда ленти времена Самоевалуација и евалуација</p>
---	---	---	---	---------------------	---	--

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка, као и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја

ПЛАН ЕВАЛУАЦИЈЕ

Упутство за формативно и сумативно оцењивање ученика

Правилник о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању: "Сл. гласник РС", бр. 34/2019, 59/2020 и 81/2020

Шта пратимо	Критеријуми оцењивања	Поступак	Инструменти оцењивања	Време
Степен остварености циљева и прописаних стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета; пропечењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедуре; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руководеће прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.	<p>Оцену одличан (5) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује; <p>Оцену врло добар (4) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује; <p>Оцену добар (3) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује; <p>Оцену довољан (2) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; 	<p>- Формативно оцењивање: Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника</p> <p>-Комисија ученика и наставница</p> <p>- Усмено одговарање</p> <p>-Редовност доношења домаћег-гугл ученицица</p> <p>Прегледање свески</p> <p>- Писане провере - Ученици дају самопроцену оцене</p> <p>- Групни рад (посматрање наставника, излагanje група, процена осталих ученика)</p>	<p>Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор -</p> <p>Учесталост јављања и распоред јављања по месецима</p> <p>Свеобухватност одговора Хронолошка прецизност Сналажење на карти Хоризонтално и вертикално повезивање градива</p> <p>За редовно доношење домаћег задатка оцене 1-5</p> <p>Уредност Све забележено са часова</p> <p>Бодовање: 40-54%-2 55-69%-3 70-84%-4 85-100%-5</p> <p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...)</p>	<p>Свакодневно бележење током године</p> <p>Пресек стања по тромесечју</p> <p>По потреби, бар једном у полуодишишту</p> <p>Свакодневно током године, праћење/ пресек стања на полуодишишту</p> <p>На крају наставне године</p> <p>Након сваке теме, 4 пута годишње, по две по полуодишишту (у ванредној ситуацији по 1 контролна по пол.)</p> <p>По потреби</p>

		<p>Недовољан (1) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене; – не изводи закључке који се заснивају на подацима; – критички не расуђује; 	<ul style="list-style-type: none"> - Рад у пару (посматрање наставника, излагanje парова, процена осталих ученика) 	<p>Прва три паре која ураде добијају +5 Остали који успешно ураде + Ометају друге и не раде задато -</p>	По потреби
		<ul style="list-style-type: none"> -Сналажење на карти 	<p>За показаних 5 појмова -5 за 45 секунди За 4 -4 3-3 2-2 1-1</p>	На крају школске године	
Ангажовање ученика у настави.	одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учешће и напредовање, активно учествовање у настави, сарадњу са другима	<ul style="list-style-type: none"> – показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања (5) – показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања (4) – показује делимични степен активности и ангажовања (3) – показује мањи степен активности и ангажовања (2) – не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање (1) 	<p>Вођење евиденције од стране наставника о:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Јављању на часовима (учесталост и активност по месецима) -Успешности у групном раду, раду у пару (ангажовање, продукти) -Учешћу на такмичењима -Посета културно-историјским институцијама и догађајима, Данима сећања, обележавању важних датума -Несебичном пружању помоћи другим ученицима -Израда паноа, ППТ, различитих врста излагања --Пројектне активности 	<p>-Све што је рађено на часу налази се у свескама и уредно је написано</p> <p>-Учесталост јављања и активност по месецима</p> <p>-Учествује и израђује самостално или у сарадњи са другима продукте рада</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у различним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација,...)</p> <p>-Спреман је да помогне другима</p> <p>-Иницијатива и квалитет продукта</p> <p>- Сећање на важне догађаје -иницира и учествује</p>	<p>-Пресек стања по тромесечјима</p>

Програм допунске наставе

Број часова по теми	Садржаји програма за допунску наставу 7. разред	Циљ-савладавање образовних исхода и стандарда и кључних појмова основног нивоа Образовни максимум по теми-исходи	Начин реализације и врсте активности програма	Међупредметне компетенције
2	Европа у XIX веку	<ul style="list-style-type: none"> – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединача и група насталих у новом веку; 	Објашњавање и именовање основних појмова везаних за капитализам	Рад са подацима и информацијама
2	Србија и српске земље у XIX веку	<ul style="list-style-type: none"> – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); - наводи кључне историјске појмове – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; -- Наводи кључне личности овог периода: Јохан Гутенберг, Изабела Кастиљска, 	<ul style="list-style-type: none"> Читање одломака из књиге и анализирање-учимо учење Коришћењем књиге и историјске карте, као и прављењем паноа научити и утврдити основне чињенице и појмове везане за Први и 	<ul style="list-style-type: none"> Компетенција за учење Дигитална компетенција Естетичка компетенција
		Кристифор Колумбо, Фернандо Магелан, Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн, Мартин Лутер, Карло V и Филип II Хабзбуршки, Елизабета I, Вилијам Шекспир, Луј XIV, Сулејман Величанствени, Мехмед-паша Соколовић, Арсеније III Црнојевић, Арсеније IV Јовановић.	Други српски уstanak, Карађорђевиће, Обреновиће и Петровиће	